

Vleermuisonderzoek Lemelerweg 28, Lemele

Dr. Y.A. Holthuijzen
J. Melis
T. Dolstra

Opdrachtgever: Zonnevest B.V., Lemele

My eyes Group N.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Ecodienst; opdrachtgever vrijwaart my eyes Group N.V. voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en my eyes Group N.V., noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding en basis voor dit document	2
Contactinformatie	2
1 INLEIDING	3
1.1 Plangebied	3
1.2 Resultaten en conclusies quickscan Flora en Fauna-wet	3
1.3 Aanvullend veldonderzoek	4
2 ONDERZOEK	5
2.1 Methode en materiaal	5
2.2 Waarnemingen	5
2.2.1 Voorhuis	5
2.2.2 Schuur (of deel genoemd)	6
3 RESULTAAT ONDERZOEK	9
4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10
4.1 Flora- en faunawet: conclusies ten aanzien van ontheffingsaanvraag	10
4.2 Mitigerende en compenserende maatregelen	10

Aanleiding en basis voor dit document

Deze rapportage is opgesteld naar aanleiding van het verzoek van Zonnevest B.V. te Lemele om onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen in de boerderij gelegen aan de Lemelerweg 28, 8148 PC te Lemele.

Het verzoek tot onderzoek is mede gebaseerd op de Flora- en Fauna quickscan uitgevoerd door het ecologisch adviesbureau Eelerwoude te Goor, dat heeft geleid tot deze aanvullende inventarisatie.

Contactinformatie

Het onderzoek is uitgevoerd onder leiding van dr. Y.A. Holthuijzen.

Aan het onderzoek werkten mee:

Veldwerk algemeen en rapportage:	Dr. Y.A. Holthuijzen, ecooloog/etholoog
Veldwerk:	J. Melis, vleermuisdeskundige
Veldwerk:	T. Dolstra, vleermuisdeskundige

Bedrijfsnaam

Ecodienst

My eyes Group N.V.

Bezoekadres

Huddingstraat 14

3882 LW Putten

Telefoonnummer

06 837 08 934

Contactpersoon en e-mailadres

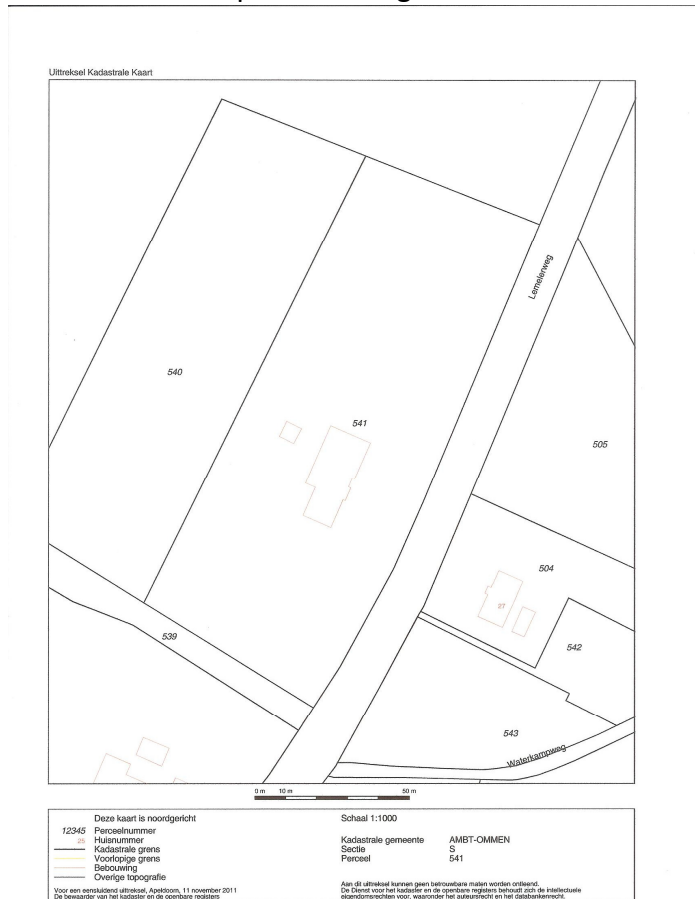
Dr. Y.A. Holthuijzen

e-mail: yholthuijzen@myeyes.info

1 INLEIDING

1.1 Plangebied

Op de locatie Lemelerweg 28, 8148 PC te Lemele wordt een renovatie overwogen van de boerderij. Het voorhuis zal gerenoveerd, gesloopt of herbouwd worden. De schuur wordt niet gerenoveerd en wordt in de huidige staat gelaten. Voor een eerste toetsing van de plannen aan de Flora- en Faunawet is door bureau Eelerwoude een quickscan uitgevoerd.

Plangebied. In het midden van de kaart bevindt zich de locatie Lemelerweg 28, Lemele

1.2 Resultaten en conclusies quickscan Flora en Fauna-wet

Op grond van het terreintype en het onderzoek dat bureau Eelerwoude heeft uitgevoerd wordt aanvullend onderzoek niet noodzakelijk geacht behalve voor het

voorkomen en vaststellen van vleermuizen. Bureau Eelerwoude heeft in zijn rapport van 2 mei 2011, projectnummer 5075 een ecologisch arme omgeving aangetroffen en geen beschermde soorten gemeld. Vermoed werd, op grond van de gevonden uitwerpselen in de schuur dat zich vleermuizen in de schuur bevonden. Het aanvullend onderzoek was dan ook gericht om een eventuele aanwezigheid van vleermuizen vast te stellen.

1.3 Aanvullend veldonderzoek

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisinventarisaties van 2 april 2009, dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De functies betreffen het zomerverblijf, winterverblijf, paar- en kraamverblijf van de aanwezige vleermuizen.

Naast het voorkomen van vleermuizen is de locatie tevens onderzocht op het voorkomen van andere diersoorten, die mogelijk tijdens de quickscan niet zijn opgemerkt. De vegetatie is tevens aan een nader onderzoek onderworpen, maar op grond van dit onderzoek zijn geen beschermde soorten waargenomen.

2 ONDERZOEK

2.1 Methode en materiaal

Het onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen in de boerderij is door drie personen uitgevoerd met behulp van met behulp van de batdetectoren Petterson D240x en Roland R-09HR.

Het onderzoek is tijdens de zomer en herfst van 2011 uitgevoerd vanaf de vroege avond tot nacht bij gunstige weersomstandigheden met weinig tot geen wind, waardoor de kans op (uit)vliegende vleermuizen groot is. In de winterperiode 2011/2012 is overdag onderzoek uitgevoerd.

Tabel 1. Gegevens bezoekdata Lemelerweg 28, Lemele

datum	tijd	temperatuur	weersomstandigheden
22-06-2011	9.15 – 11.30	circa 18 °C	droog, onbewolkt, warm
04-07-2011	21.30 – 23.30	circa 18 °C	droog, onbewolkt, warm
30-08-2011	20.30 – 22.30	circa 16 °C	bewolkt, droog
20-09-2011	19.00 – 22.00	12 – 15 °C	droog, onbewolkt
19-01-2012	13.00 – 16.00	3 – 5 °C	bewolkt

Tijdens de bezoeken zijn zowel het voorhuis als schuur (deel) doorzocht en is het terrein rondom de boerderij onderzocht. Het voorhuis bestaat uit een kelder, de begane grond, een verdieping met diverse slaapkamers en een zolderruimte. Het voorhuis is door een brandwerende muur gescheiden van het achterhuis. Via een deur op de begane grond is er een verbinding tussen voorhuis en deel. Deze deur was altijd dicht, maar niet op slot. Een tweede deur was gebarricadeerd.

2.2 Waarnemingen

2.2.1 Voorhuis

Kelderruimte

Deze is bezocht op 20 september. De kelder is te bereiken vanuit het woonhuis. In de kelderruimten werden enkele dode dieren aangetroffen: dode muizen, kikkers, een vogel en een Egel. Alle verkeerden in verregaande staat van ontbinding en waren

waarschijnlijk door een kapot kelderraam in de kelder beland. In de kelderruimten werden geen sporen van vleermuizen aangetroffen.

Begane grond

In de kamers en keukens van de begane grond zijn, behalve dode insecten, geen dieren aangetroffen.

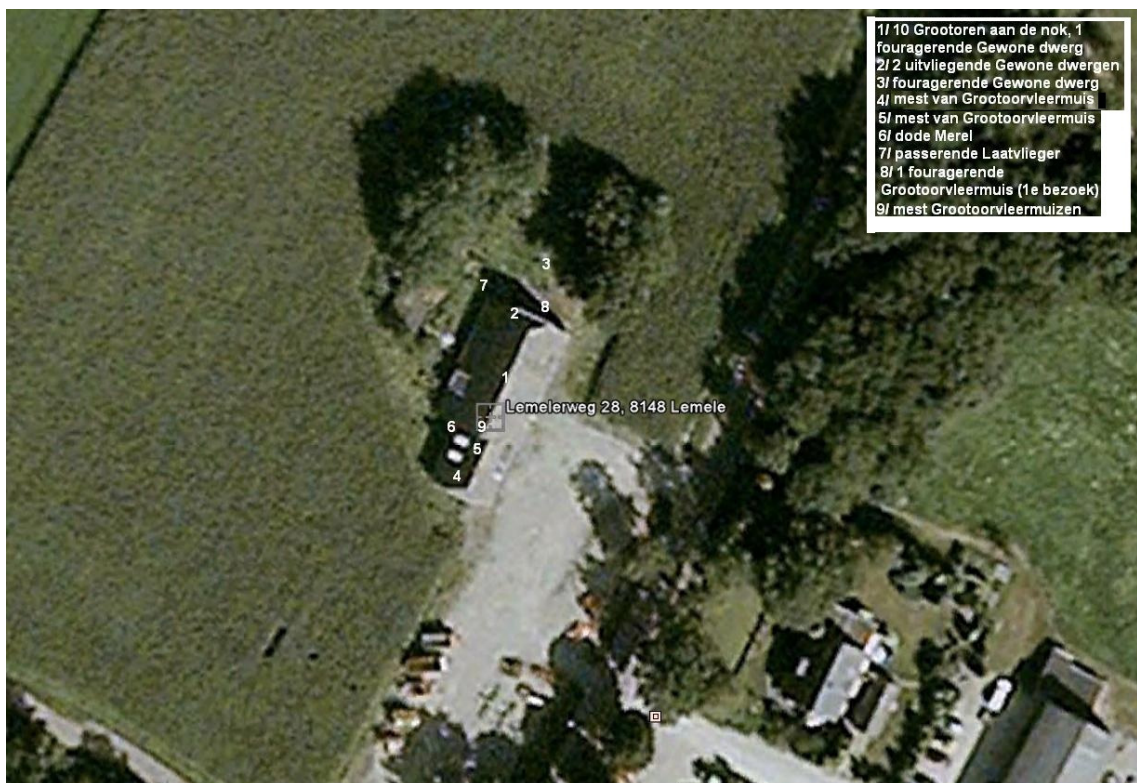
Eerste verdieping en zolderruimte

De zolderruimte was ook gebruikt door vleermuizen, waarschijnlijk de Gewone Grootoorvleermuizen aan uitwerpselen en de resten van prooidieren te zien. Na 22 juni tot eind september 2011 en in januari 2012 werden geen Gewone Grootoorvleermuizen en geen recente uitwerpselen of resten van prooidieren in de zolderruimte waargenomen.

2.2.2 Schuur (of deel genoemd)

In de schuur werden behalve vleermuizen geen andere diersoorten waargenomen. Deze paragraaf behandelt dan ook alleen het voorkomen van de vleermuizen op de data dat de boerderij bezocht is.

In het midden van de schuur(Fig. 1) , punt 1 is de GPS locatie: 225.387/497.480

Lemelerweg 28, Lemele (midden op de foto). Met nummers zijn de plaatsen aangegeven waar vleermuizen en hun mest zijn waargenomen.

Datum: 22 juni 2011

Gewone Grootoorvleermuis

Op 22 juni zijn er 8 exemplaren van de Gewone Grootoorvleermuis aangetroffen, hangende in de nok van het dak en vliegend (fouragerend) in de schuur. Eveneens zijn er in de gehele schuur uitwerpselen en resten (vleugels) van prooidieren (insecten) gevonden.

Buiten de schuur zijn 4 vliegende Gewone Grootoorvleermuizen gezien, die uit de schuur kwamen vliegen.

Gewone Dwergvleermuis

Een Gewone Dwergvleermuis vloog rond de boerderij.

Rosse Vleermuis

Hoog overvliegend, maar niet gebonden aan de boerderij vloog een Rosse Vleermuis.

Datum: 4 juli 2011

Gewone Grootoorvleermuis

10 Grootoorvleermuizen worden vliegend en fouragerend in de nok van de schuur waargenomen. Een aantal exemplaren verlaten de boerderij aan de achterkant via een gebroken ruit en via een vliegopening langs de kapotte dankrand.

Gewone Dwergvleermuis

Een viertal exemplaren worden gezien, vliegend rond de boerderij en vliegend vanuit een vliegopening, langs een kapotte dankrand, aan de noordzijde van de boerderij.

Laatvlieger

Eén, langs en hoog over de boerderij, vliegende Laatvlieger wordt waargenomen.

Datum: 30 augustus 2011

Gewone Grootoorvleermuis

8 Grootoorvleermuizen worden vliegend en foeragerend in de nok van de schuur waargenomen.

Gewone Dwergvleermuis

Drie exemplaren werden vliegend rondom de boerderij gezien.

Datum: 20 september 2011

Gewone dwergvleermuis

Eén exemplaar, baltsend, vloog om 19.45 uit vliegopening bij kapotte dakrand. Nog een niet baltsend exemplaar vliegend aan de achterzijde van de boerderij.

Laatvlieger

Vliegend over het maïsveld; niet gezien, aan het geluid vastgesteld.

Rosse vleermuis

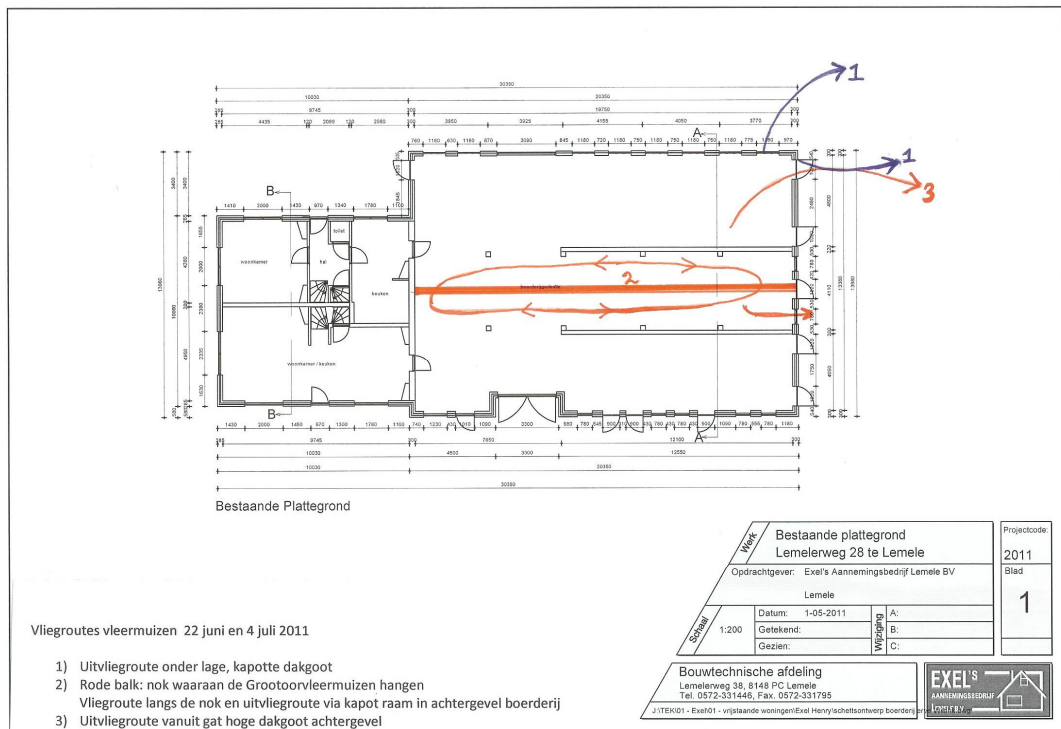
Hoog over boerderij vliegend, niet boerderij gebonden.

Gewone Grootoorvleermuis

Niet waargenomen, mogelijk al naar winterverblijf.

Datum: 19 januari 2012

Geen vleermuizen waargenomen.

Lelemelerweg 28, Lemele

Verklaring aangegeven nummers:

- 1) Vliegopening langs lage dankrand schuur van Gewone Dwergvleermuis;
- 2) Vliegbewegingen van Gewone Grootoorvleermuis in nok van het dak van de schuur;
- 3) Uitvliegopening van Gewone Grootoorvleermuis aan achterzijde boerderij, langs hoge dakrand.

3 **RESULTAAT ONDERZOEK**

Aanleiding onderzoek

Het aanvullend onderzoek dat heeft plaatsgevonden is uitgevoerd naar aanleiding van de quickscan flora en fauna, uitgevoerd door het bureau Eelerwoude te Goor.

De quickscan van het bureau Eelerwoude heeft alleen sporen opgeleverd die duiden op de aanwezigheid van vleermuizen in de schuur. Andere, onder de Flora- en Faunawet vallende beschermde soorten zijn niet gevonden, noch zijn sporen hiervan aangetroffen. Op grond van deze quickscan heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen in 2011 en 2012.

Niet aan de boerderij of omgeving gebonden vleermuizen

Een aantal soorten vleermuizen werden hoog overvliegend in 2011 waargenomen: de Laatvlieger en Rosse Vleermuis. Het plangebied heeft voor beide soorten geen functie als vaste rust- en verblijfplaats of belangrijke vliegroute of fourageergebied. De beide soorten hadden duidelijk geen relatie tot het object.

In en om de boerderij aangetroffen vleermuizen

De Gewone Dwergvleermuis gebruikt de schuur als zomer- en kraamverblijf. De soort werd na de zomer niet meer waargenomen en zal 's winters op een andere plaats verblijven.

De Gewone Grootoorvleermuis gebruikt de schuur van de boerderij jaarrond. De vleermuizen werden tot laat in de herfst gezien. Op grond van het gedrag van de soort mag aangenomen worden dat de dieren 's winters de schuur als overwinteringplek gebruiken, hetgeen betekent dat zij het gehele jaar aanwezig zijn.

4 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1 Flora- en faunawet: conclusies ten aanzien van ontheffingsaanvraag

De conclusies zijn opgesteld op basis van de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

Als gevolg van de geplande ingreep wordt de functie zomer/paarverblijfplaats van de Gewone Dwergvleermuis niet aangetast. De uitvliegopeningen en de dakconstructie blijven gehandhaafd.

De geplande renovatie van het voorhuis tast het huidige kraam,- paar-, zomer- en winterverblijf van de Gewone Grootoorvleermuis niet aan, indien de vliegopening en dakconstructie van de schuur in de huidige staat bewaard blijven.

Indien veranderingen aan de beplanting wordt aangebracht, moet rekening gehouden worden met de aanwezigheid van broedvogels. Deze zijn in 2011 niet in de beplanting aangetroffen.

Ontheffing Flora- en faunawet

De aanwezigheid van twee beschermde soorten vleermuizen, die vermeld worden in de Flora- en faunawet, leidt tot toetsing van de maatregelen die getroffen worden om de vleermuizen niet te verstoren noch te verdrijven. Het leefgebied van de vleermuizen dient niet aangetast te worden.

In de huidige plannen voor het plangebied worden geen ingrepen overwogen die kunnen leiden tot aantasting van de huidige verblijfslocatie noch van de in- en uitvliegopeningen om de verblijfslocatie te blijven gebruiken.

Een ontheffing aanvragen op grond van het feit dat er geen veranderingen plaatsvinden ten nadele van de aangetroffen beschermde vleermuissoorten ligt dan ook niet in de rede. Wel worden in Hoofdstuk 4.2 de mitigerende en compenserende maatregelen besproken om verstoringen, die een gevolg kunnen zijn van verval of verrotting van hout, breuk van dakpannen of scheuren in de constructie, te beperken.

4.2 Mitigerende en compenserende maatregelen

Hieronder staan de mitigerende maatregelen waarmee het overtreden van verbodsbepalingen wordt voorkomen en tevens invulling wordt gegeven aan de zorgplicht.

Om negatieve effecten op de Gewone Dwergvleermuis te voorkomen wordt geadviseerd de volgende maatregelen te treffen:

- De uitvliegopening aan de zijkant van de boerderij blijft gehandhaafd. Indien door verrotting van de daklijsten onderhoud noodzakelijk wordt geacht en

vervanging van de daklijst noodzakelijk is, dan wordt onder begeleiding van een vleermuisdeskundige de renovatie uitgevoerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de tijd van het jaar.

In een relatief warme periode zijn dieren redelijk actief en minder gevoelig voor verstoring.

Om negatieve effecten op de Gewone Grootoorvleermuis te voorkomen wordt geadviseerd de volgende maatregelen te treffen:

- De uitvliegopening aan de achterzijde van de schuur, aan de dakrand wordt gehandhaafd en er worden geen wijzigingen aan deze opening aangebracht. De schuur en met name de nok van het dak blijven in de huidige staat.
- Indien dakpannen vervangen moeten worden, dan wordt deze renovatie begeleid door een vleermuisdeskundige. De vleermuisdeskundige kan aangeven onder welke omstandigheden geen verstoring plaatsvindt.